

بررسی عددی اثرات ترکیب سوخت متان و هپتان نرمال بر عملکرد یک موتور اشتعال تراکمی با واکنشپذیری کنترلشده

عطیه تقیزاده فیروزجائی'، امید جهانیان ^{۲*} و سید ایمان پورموسوی کانی^۳

۱- کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل، atie.taqizadeh@gmail.com
 ۲- دانشیار، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل، Jahanian@nit.ac.ir
 ۳- دانشجوی دکتری، مهندسی مکانیک، دانشگاه بیرجند، بیرجند، بیرجند، تابل iman.pourmousavi@birjand.ac.ir
 ۳- دانشجوی دکتری، مهندسی مکانیک، دانشگاه منعتی نوشیروانی، بابل (ماریک مهندسی)
 ۳- دانشجوی دکتری، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل (ماریک مهندسی)

چکیده: در این مقاله، یک موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده با سوخت ترکیبی متان و هپتان نرمال به روش دینامیک سیالات محاسباتی بهصورت سهبعدی و با درنظر گرفتن سینتیک مفصل شیمیایی سوخت ترکیبی بهوسیله نرمافزار AVL-FIRE شبیهسازی شده است. بهمنظور اعتبارسنجی حل، نتایج تحلیل موتور با دادههای تجربی مقایسه شدهاند. تاثیر تغییر دمای ورودی و همین طور تغییر ترکیب سوخت، بر پارامترهای عملکردی موتور نظیر فشار و دمای داخل سیلندر، نرخ آزادسازی انرژی و آلاینده اکسیدهای نیتروژن، بررسی شده است. نتایج این پژوهش نشان می دهد با افزایش ۳۰ درجه ای دمای اولیه نرخ واکنشهای احتراقی افزایش یافته که منجربه افزایش تولید اکسیدهای نیتروژن می شود. این شرایط شدت صوت را بهمیزان ۱۰ درصد افزایش داده و منجربه پیش انداختن فاز احتراقی بهمیزان ۵ درجه موثر متوسط اندیکاتوری نیز با کاهش ۱۱ درصدی همراه می شود. همچنین، کسر انرژی متان با فرض انرژی ورودی و نسبت همارزی کل ثابت، از ۶۵ تا ۵۵ درصد افزایش داده و منجربه پیش انداختن فاز احتراقی بهمیزان ۵ درجه موثر متوسط اندیکاتوری نیز با کاهش ۱۱ درصدی همراه می شود. همچنین، کسر انرژی متان با فرض انرژی ورودی و انک خواهد شد. اما، از سوی دیگر به علت کاهش بازده حجمی ناشی از افزایش دما، بازده موثر موتور کاهش یافته و فشار موثر متوسط اندیکاتوری نیز با کاهش ۱۱ درصدی همراه می شود. همچنین، کسر انرژی متان با فرض انرژی ورودی و زین سبت همارزی کل ثابت، از ۶۵ تا ۸۵ درصدی همراه می شود. همچنین، کسر انرژی متان با فرض انرژی ورودی و ویژه سوخت منتج می شود. از طرفی، به علت کاهش دمای احتراق، آلایندگی اکسیدهای نیتروژن نیز کاهش می یاد. روند صعودی بهبود شرایل عملکردی موتور تا کسر انرژی ۸۰ درصدی متان بوده است و در کسر انرژیهای بیشتر عملکرد موتور با افت همراه می شود. در مجموع بررسی فاز احتراقی نشان می دهد که دمای ورودی و ترکیب مخلوط سوخت معمرود و تروژی می موتو مود ی موردی و در می انرژی موان موردی معرف مودی بینور می انور می می انرژی ماه درمدی متان بوده است و در کسر انرژیهای بیشتر عملکرد

کلیدواژگان: موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده، دمای ورودی، کسر انرژی متان، فاز احتراقی

مقدمه

افزایش روزافزون قیمت فرآوردههای سوختی، محدودیت منابع سوخت فسیلی و وضع قوانین سختگیرانه در رابطه با آلایندگیهای زیستمحیطی و گازهای گلخانهای، لزوم افزایش کارایی و بازدهی موتورهای احتراق داخلی را دوچندان کرده است. در نتیجه موتورهای دیزل، با توجه به بازدهی بالا، مصرف سوخت پایین و همچنین تولید کم کربندیاکسید، مورد توجه صنعتگران و محقیقن قرار گرفته است. اما، از طرفی وجود نواحی بسیار غنی در محفظه احتراق، دمای بالای ایجادشده حین فرایند احتراق و همچنین اکسیژن موجود در خارج مخروط اسپری[۲۰۱] منجربه تولید مقادیر زیاد ذرات معلق^۱ و اکسیدهای

^{1.} Particulate matter (PM)

نیتروژن می شود. با توجه به قوانین و استانداردهای آلایندگی اروپا و آمریکا، در بسیاری از شرایط عملکردی، این سطح از آلایندگیهای تولیدی موتورهای دیزل میتواند در محدوده قابل قبول قرار نگیرد. به همین علت محقیقن بهدنبال اصلاحاتی اساسی، بهمنظور کاهش این نوع از آلایندگیها در موتورهای اشتعال تراکمی، بودهاند. روشهای پیشنهادی بهمنظور مرتفع ساختن این چالشها را میتوان به گروههای زیر تقسیمبندی کرد:

- استفاده از سوختهای جایگزین
- استفاده از تجهیزات پسپالایش، به منظور کنترل آلایندگی
 - اصلاح و بهبود فرایند احتراق درون سیلندر موتور

استفاده از تجهیزات پسپالایش، علاوهبر پیچیدگی، هزینهبربودن و همچنین نیاز به تعویض دورهای، مصرف سوخت را نیز افزایش میدهد. بههمین علت، محقیقن در راستای افزایش بازدهی و در عین حال کاهش سطح آلایندگی به بررسی و مطالعه روشهایی، بهمنظور اصلاح و بهبود فرایند احتراق با استفاده از سوختهای جایگزین، پرداختهاند. به این منظور، مدل احتراقی دماپایین^۱ با توجه به دمای پایین تر احتراق نسبتبه مدلهای مرسوم، که کاهش آلاینده اکسیدهای نیتروژن را بهدنبال دارد و راهبرد پیشرفته و اصلاح و بهبود فرایند دوده را کنترل میکند، پیشنهاد شده است. مفهوم مدلهای احتراقی دماپایین بهعنوان راهبرد پیشرفته و اصلاحشده دیزل مرسوم عمدتاً هم در موتورهای سبک و هم موتورهای سنگین قابلیت پیادهسازی دارند [۳]. راهبردهای احتراق دماپایین آلایندههای دوده و اکسیدهای نیتروژن را تا حد بسیار ناچیزی کاهش میدهند، اما ممکن است در راهبردهای احتراق دماپایین آلایندههای دوده و اکسیدهای نیتروژن را تا حد بسیار ناچیزی کاهش میدهند، اما ممکن است در راهبردهای احتراق دماپایین آلایندههای دوده و اکسیدهای نیتروژن را تا حد بسیار ناچیزی کاهش میدهند، اما ممکن است در راهبردهای احتراق دماپایین آلایندههای دوده و اکسیدهای کربنمونوکسید و هیدروکربنهای نسوخته به مقدار کمی افزایش برخی موارد، بهعلت دمای پایین محفظه احتراق، آلایندههای کربنمونوکسید و هیدروکربنهای نسوخته به مقدار کمی افزایش توضیح مفهوم احتراق دماپایین، آکیهاما و همکاران[۴] احتراق دماپایین بهشدت به ویژگیهای سوخت وابسته است. برای کردند و نسبت همارزی محلی را براساس دمای شعله برای روند احتراق چینهای^۲ رسم کردند (شکل ۱). در لبه اسپری، بهعلت کردند و نسبت همارزی محلی را براساس دمای شعله برای روند احتراق چینهای^۲ رسم کردند (شکل ۱). در لبه اسپری، بهعلت توضیح مفهوم احتراق دماپایین، آکیهاما و همکاران[۴] احتراق را در موتور اشتعال تراکمی با استفاده از که کیوا شبیه ازی کردند و نسبت همارزی محلی را براساس دمای شعله برای روند احتراق چینهای^۲ رسم کردند (شکل ۱). در لبه اسپری، بهعلت توضیح میشود. با این اوصاف، برای رسیدن به احتراق دماپایین، با بررسی نمودار دما-نسبت همارزی محلی، مشاهده میشود که احتراق دماپایین مفهومی است که در دمای پایین تر از تشکیل اکسیدهای نیتروژن و در نسبت همارزی کمتر از تشکیل دوده

وجه مشترک تمامی راهبردهای مختلف دماپایین، همچون اشتعال تراکمی مخلوط همگن^۲، اشتعال تراکمی با مخلوط پیش آمیختگی جزئی، نسبت هم ارزی پایین، پیش آمیختگی جزئی، نسبت هم ارزی پایین، بهبود در فرایند پودرکردن^۶ سوخت و کاهش بیشینه دمای درون محفظه احتراق است[۰۶۶]. ازطرفی، امکان دستیابی به بارهای بالا در دو مدل اشتعال تراکمی مخلوط همگن و اشتعال تراکمی با مخلوط پیش آمیخته، بهواسطه وابستهبودن نرخ مرارت آزادشده این مدل احتراقی به سینیتیک شیمیان و اشتعال تراکمی با مخلوط پیش آمیخته، بهواسطه وابستهبودن نرخ بارهای بالا در دو مدل اشتعال تراکمی مخلوط همگن و اشتعال تراکمی با مخلوط پیش آمیخته، بهواسطه وابستهبودن نرخ حرارت آزادشده این مدل احتراقی به سینیتیک شیمیایی، با محدودیت همراه است و در بارهای بالا منجربه تولید شدت صوت بالا و نرخ افزایش فشار غیرقابل قبول می شود [۸]. احتراق اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده توانسته بر محدودیت همراه است و در بارهای بالا منجربه تولید شدت صوت معدودیت همراه است و در بارهای بالا منجربه تولید شدت صوت معدودیت ها از انتراکمی با واکنش پذیری کنترل شده توانسته بالا و نرخ افزایش فشار غیرقابل قبول می شود [۸]. احتراق اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده توانسته بر محدودیتهای دو مدل دیگر فائق آید و فاز احتراقی در این استراتژی با تغییر ترکیب سوختهایی با واکنش پذیری بالا و پایین محدودیتهای دو مدل دیگر فائق آید و فاز احتراقی در این استراتژی با تغییر ترکیب سوختهایی با واکنش پذیری باد و پایین مدل احتراقی سوخت های در این مدل احتراقی تا حدود زیادی محقق می شود. در این مدل احتراقی سوخت با عدد اکتان بالاتر و واکنش پذیری کمتر در راهگاه ورودی با هوا ترکیب شده و به درون محفظه وارد می شود و سوخت ثانویه با عدد اکتان بالاتر بهعنوان محرکی برای احتراق مخلوط اولیه همگن در سیلندر ترزیق می شود، که سوخت و سوخت و و می شود. که سوخت

^{1.} Low Temperature Combustion(LTC)

^{2.} Stratified

^{3.} Homogeneous charge compression ignition

Premixed Charge Compression Ignition
 Reactivity Controlled Compression Ignition

^{5.} Reactivity Controlled Co

^{6.} Atomization

ثانویه معمولاً از خانوادهی سوختهای دیزل است[۱۰،۹]. همچنین، استفاده از گاز طبیعی، بهعنوان سوخت اولیه، بهدلیل بازدهی بالا، قیمت پایین، فراوانی این سوخت بهخصوص در ایران[۱۱] و همچنین عدد اکتان و نسبت هیدروژن به کربن بالاتر در مقایسه با سایر سوختهای فسیلی مورد توجه قرار گرفته است. این مدل احتراقی آلایندگی بسیار کمی از اکسیدهای نیتروژن و دوده را بههمراه دارد. همچنین، بازده حرارتی در این مدل بهبود می یابد. کنترل فاز احتراقی بهعنوان چالشی اساسی بهشدت وابستهبه واکنش پذیری مخلوط و همچنین دمای درون سیلندر در مرحله تراکم است. مطالعات بسیار حاکی از حساسیت این مدل احتراقی به پارامترهای موثر بر تاخیر در اشتعال و دمای درون سیلندر، همچون دمای ورودی هوا، ترکیب سوختها، نرخ گازهای بازگشتی و مشخصات سوخت است[۱۲].

Figure 1- Plot of local equivalence ratio vs. flame temperature with LTC and conventional diesel combustion regimes [5] [4] شكل ۱- نمودار نسبت هم ارزى محلى- دماى شعله در انواع حالتهاى احتراق دماپايين و احتراق ديزلى متداول

کوکجان و همکاران [۱۲]، در کار مطالعاتی خود، به مقایسه احتراق اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده با احتراق مرسوم دیزل در یک موتور تکسیلندر پرداختند. آنها دریافتند که این ایده احتراقی به طور واضح میزان اکسیدهای نیتروژن و دوده را کاهش داده و بازده را تا ۱۶/۴٪ افزایش می دهد. کوران و همکاران [۱۳] یک موتور دیزل سبک چهارسیلندر را در دو حالت دیزل مرسوم و اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده مورد آزمایش قرار دادند و نتایج دو حالت را با هم مقایسه کردند. آنها مشاهده کردند که در سرعت ۲۶۰۰ دور بر دقیقه، بازده حرارتی در حالت اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده به ۳۹٪ رسید. در این حالت، میزان اکسیدهای نیتروژن کاهش، ولی میزان هیدروکربنهای نسوخته^۱ و کربن مونوکسید افزایش یافت. با توجه به کاهش اتلاف حرارتی به میزان ۱۰٪ در حالت اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده نسبت به دیزل مرسوم، بازده افزایش و مصرف سوخت کاهش یافته است. رایان و همکاران[۱۴] از متان به جای گاز طبیعی در تحقیقات عددی و تجربی خود استفاده کردند. ایشان در مطالعات خود دریافتند که استفاده از ترکیب متان –دیزل در موتورهای اشتعال تراکمی با واکنش پذیری گار مالعات خود دریافتند که استفاده از ترکیب متان –دیزل در موتورهای اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده، در مطالعات خود دریافتند که استفاده از ترکیب متان –دیزل در موتورهای اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده، در مقایسه با استفاده از بنزین–دیزل، محدوده عملیاتی موتور را محسرش می دهد. با این حال، دمای بالاتر شعله آدیاباتیک گاز طبیعی نشان می دهد که در تلفات گرمایی بالاتر، بازده ناخالص

لی و همکاران [۱۶] به شبیه سازی یک موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده با سوخت بنزین-بیودیزل پرداختند. آنها در این مطالعه اثر نسبت جرم بنزین پاشیده شده و همچنین زمان شروع پاشش سوخت بیودیزل را مورد بررسی قرار دادند. آنها به تغییر نسبت سوخت بنزین در دو زمان پاشش مشخص پرداختند. پاشش اول به عنوان پاشش معمول سوخت دیزل در نزدیکی نقطه مرگ بالا و پاشش ثانویه در ۳۵ درجه مانده به نقطه مرگ بالا بوده است. با تغییر نسبت جرم در پاشش دیرهنگام، پارامترها حساسیت خاصی نشان ندادند، در حالی که پارامترها در حالت دوم به شدت وابسته به جرم بنزین

^{1.} Unburnt Hydrocarbons

بودند. نتایج نشان داد با افزایش میزان بنزین، صرفنظر از زمان سوختپاشی، آلودگی اکسیدهای نیتروژن کاهش و دوده افزایش مییابد.

پیکانی[۱۷]، در پژوهش خود، با استفاده از دو کد کیوا و کمکین و نرمافزار کانورج^۱، به بررسی احتراق و آلایندگی یک موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده با استفاده از سوخت گاز طبیعی و دیزل پرداخت. اثرات نسبت جرمی دو سوخت، استراتژی پاشش سوخت دیزل، دمای اولیه، سرعت موتور، ترکیب سوخت گاز طبیعی و هندسه کاسه پیستون بر روی عملکرد و آلایندگی موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده مورد بررسی قرار گرفت. در کار او با تغییر استراتژی پاشش، بازده و آلایندهای اکسیدهای نیتروژن و دوده بهبود یافته ولی آلایندهای هیدروکربنهای نسوخته و کربن مونوکسید افزایش یافته است. نتایج بهدست آمده در این مطالعه نشانداد افزایش کسر جرمی گاز طبیعی، پیش انداختن زمانهای پاشش اول و دوم سوخت دیزل و افزایش کسر جرمی دیزل در زمان پاشش اول راهکار مناسبی برای کاهش آلایندههای اکسیدهای نیتروژن و دوده است.

امروزه، این فناوری در اتوبوسهای مسافربری عمومی، نیروگاههای تولید توان با دور ثابت و کشتیهای بزرگ مورد استفاده قرار گرفته است. احتراق دوسوخته دیزل-گازطبیعی در صدد برطرفکردن معایب اصلی موتورهای احتراق داخلی مرسوم و در عین حال حفظ نقاط مثبت آن است. در واقع هدف اصلی در این مدل احتراقی، حفظ بازدهی بالای احتراق اشتعال تراکمی و در عین حال کاهش قابل ملاحظه آلایندگی اکسیدهای نیتروژن و دوده است.

روش کار

معادلات حاكم

معادلات حاکم برای تحلیل مسئله به دو دسته معادلات دیفرانسیل سینتیک شیمیایی و معادلات مشتق جزیی غیرخطی دینامیک سیالات محاسباتی، که شامل معادلات بقای جرم، تکانه و مدلسازی آشفتگی است، تقسیم میشوند. معادلات دیفرانسیل سینتیک شیمیایی مجموعهای از معادلات مرتبه اول بوده که در پژوهشهای گذشته بهطور کامل بیان شده است[۱۸].

معادله بقای جرم بهصورت زیر است:

$$\frac{\partial \rho_m}{\partial t} + \nabla \cdot \left(\rho_m u\right) = \nabla \cdot \left[\rho D \nabla \left(\frac{\rho_m}{\rho}\right)\right] + \dot{\rho}_m^c + \dot{\rho}^s \delta_{ml} \tag{1}$$

که در آن پارامترهای ho_m ، ho_m ، ho_m ، ho_m ، ho_m ، بان کننده، چگالی، چگالی گونه mام، سرعت، ضریب نفوذ، پارامتر احتراق، پارامتر پاشش و تابع دلتای دیراک است.

معادلات تكانه، انرژي و انتقال بهترتيب عبارتاند از:

$$\frac{\partial \rho u}{\partial t} + \nabla . \left(\rho u u\right) = -\frac{1}{a^2} \nabla P - A_0 \nabla \left(\frac{2}{3}\rho k\right) + \nabla . \sigma + F^s + \rho g \tag{7}$$

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho I) + \nabla (\rho u I) = -P\nabla (u - (1 - A_0)\sigma + \nabla u - \nabla J + A_0\rho\varepsilon + \dot{Q}^c + \dot{Q}^s$$
(°)

$$\frac{\partial}{\partial t}(\rho Y_m) + \nabla .\left(\rho u Y_{\rm km}\right) = \nabla .\left(D_{ym} \nabla Y_m\right) + \dot{\rho}_m^c \tag{(f)}$$

در روابط بالا، پارامترهای a، P، a، A_0 و F^s بهترتیب بیان کننده، فشار، ثابت عددی، انرژی سینتیک آشفتگی، تانسور تنش و نیروی پاشش است. همچنین، پارامترهای I، J^c ، e، J، J^c ، g^c ، F ییان کننده انرژی داخلی، شار حرارتی، اتلاف انرژی، پارامتر واکنش شیمیایی، پارامتر پاشش و کسر جرمی گونه mام است. ضمناً مسئله با فرض گاز کامل حل شده است.

^{1.} Converge

فلوچارت کوپل شدن معادلات سینتیک شیمیایی و معادلات دینامیک سیالات محاسباتی به صورت طرحواره در شکل ۲ نشان داده شده است.

Figure 2- Diagram of 3D and 0D Model Coupling [19] [۱۹] شکل ۲- فلوچارت کوپل مدل سهبعدی و صفربعدی

به منظور محاسبه نرخ حرارت آزادشده، از رابطه زیر استفاده شده است:

$$\frac{dQ}{d\theta} = \left(\frac{\gamma}{\gamma - 1}P\frac{dV}{d\theta} + \frac{1}{\gamma - 1}V\frac{dP}{d\theta}\right)$$
(۵)

در این رابطه، γ نسبت گرماهای ویژه هوا، V حجم سیلندر، P فشار داخل سیلندر و Q حرارت آزادشده است. پدیده کوبش در موتورهای احتراق اشتعالتراکمی توسط پارامتر شدت صوت کنترل میشود. انگ[۲۰] رابطه زیر را در خصوص تعیین مقدار کمی این پدیده ارائه داده است:

$$RI = \frac{1}{2\gamma} \frac{(\beta (dp/dt)_{max})^2}{P_{max}} \sqrt{\gamma RT_{max}}$$
(9)

 β ضریب تجربی ارتباطدهنده دامنه موج فشاری است که براساس کار آقای انگ معادل ms محادل β فریته می شود. براساس تحقیقات به عمل آمده، حداکثر محدوده قابل قبول شدت صوت در موتورهای دیزل سنگین MW/m² است. مصرف ویژه سوخت به عنوان معیاری از میزان مصرف سوخت موتور احتراق بوده که به صورت نسبت دبی جرمی سوخت مصرفی در واحد کار تولیدی تعریف می شود.

$$ISFC = \frac{m}{W}$$

$$det \ ee_{0} \ ee_{0$$

که در روابط بالا CA10 و CA90 به زوایایی اطلاق می شود که به تر تیب ده و نود در صد از سوخت محترق شود.

شبیهسازی عددی و مشخصات موتور

در این مطالعه از یک مدل عددی یک پارچه برای شبیه سازی احتراق موتور اشتعال تراکمی با واکنش پذیری کنترل شده استفاده شده است. شبیه سازی به وسیله نرم افزار AVL-FIRE که یک کد دینامیک سیالات محاسباتی براساس دیدگاه حجم محدود بوده، انجام گرفته است. همچنین، به منظور بررسی اکسیداسیون و مشخصات احتراق ترکیب سوختهای متان و هپتان نرمال، از یک مکانیزم شیمیایی کاهش یافته با ۷۶ گونه شیمیایی و ۴۶۴ واکنش استفاده شده است[۲۰]. مدل سازی سه بعدی محفظه احتراق از زمان بسته شدن سوپاپ ورودی^۱ تا بازشدن سوپاپ خروجی^۲ صورت گرفته است. به منظور کاهش زمان محاسبات و همچنین به دلیل تقارن هندسی مدل و وجود نازل با شش سوراخ متقارن در مرکز سیلندر، یک قطاع ۶۰ درجه در شبکه بندی تولید شده است. در شکل ۳ شبکه محاسباتی نشان داده شده است.

Full view of Caterpillar geometry Figure 3- Computational domain of the combustion chamber at the TDC. شکل ۳- شبکه محاسباتی محفظه احتراق در نقطه مرگ بالا

ست. هندسه مذکور از طریق زیربرنامه ESE Diesel'	جدول ۱ بیان شده ا	. شبیهسازی نیز در	مشخصات موتور و شرایط	
د و شبکهبندی شده است.	اد ۱۹۷۰۰ سلول، تولید	ار AVL Fire با تعد	وان زیرمجموعهای از نرمافز	بەعنو

Tablet Englite Specification [22]				
Engine model	Caterpillar 3401 Single Cylinder Heavy Duty			
Bore	137.2 mm			
Stroke	165.1 mm			
Connecting rod length	261.62 mm			
Displacement volume	2.44 L			
Compression ratio	16.25			
n-Heptane fuel injector	Common rail injector			
Number of nozzle (hole×diameter)	6×0.23 mm			
Included spray angle	145°			
Inlet Valve Closing (IVC)	-169.7 °ATDC			
Exhaust Valve Opening (EVO)	145.3 °ATDC			
Methane	Port injection			

جدول ۱- مشخصات مو تور [۲۲] [22] Table1 Engine Specification

در پژوهش حاضر، از هپتان نرمال بهعنوان سوخت اکتان پایین با ارزش حرارتی پایین معادل ۴۴/۶۴۳ مگاژول بر کیلوگرم استفاده شده است. این سوخت از طریق ریل مشترک با فشار پاشش ۵۲۵ بار تزریق میشود. از گاز متان نیز، بهعنوان سوخت اکتان بالا با ارزش حرارتی پایین معادل ۴۸/۴ مگاژول بر کیلوگرم، استفاده شده است. اعتبارسنجی مدل در مقایسه با نتایج

^{1.} Inlet Valve Closing

^{2.} Exhaust Valve Opening

^{3.} AVL ESE Diesel

تجربی حاصل کار یوسفی و همکاران[۲۲] انجام شده است. شرایط کار تجربی شامل پاشش تکمرحلهای سوخت، پاشش . ۱۶/۶۷ میلی گرم سوخت در هر سیکل و نسبت همارزی کل ثابت ۰/۴۳ بوده و سایر شرایط مطابق جدول شماره ۱ است. همچنین، شرایط مرزی و زیر مدلهای مورد استفاده در شبیه سازی نیز در جدولهای ۲ و ۳ ارائه شده است. همان گونه که در شکل ۴ نشان داده شده، نتایج حاصل از شبیه سازی تطابق خوبی با نتایج آزمایشگاهی دارد.

Table2- Initial and boundary conditions				
Boundary conditions	· · · · · ·			
Cylinder head	Wall-temperature 400 K			
Piston	Mesh movement-temperature 400 K			
Segment	Periodic inlet/outlet			
Liner	Wall-temperature 400 K			
Initial conditions				
Pressure at IVC	1.02 bar			
Temperature at IVC	360K			

جدول ۲- شرایط مرزی و شرایط اولیه Table2- Initial and boundary condition

جدول ۳- زیر مدلهای مورد استفاده در AVL Fire Table 3- AVL Fire sub-models

Turbulence model	k-ε			
Break-up model	Wave			
Coalescence/Collision model	Walljet1			
Evaporation model	Dukowicz			
Turbulent dispersion model	O'Rourke			
Break-up model Coalescence/Collision model Evaporation model Turbulent dispersion model	Wave Walljet1 Dukowicz O'Rourke			

Figure 4- Comparison of experimental [22] and numerical in-cylinder pressure شکل ۴– مقایسه نتایج آزمایشگاهی[۲۲] و نتایج حاصل از شبیهسازی عددی فشار داخل سیلندر

نتایج و بحث تاثیر کسر انرژی متان در اولین تحلیل فرض شده است که انرژی کل آزادشده از دو سوخت و همچنین نسبت همارزی کل مقدار ثابتی است. با این فرض کسر انرژی متان بهصورت زیر تعریف میشود: (A)

$$\lambda = \frac{m_{CH_4}LHV_{CH_4}}{m_{CH_4}LHV_{CH_4} + m_{n-heptane}LHV_{n-heptane}}$$
(A)

در این مقاله، کسر انرژی حاصل از متان در بازه 0.85 > $\lambda > 0.65$ تغییر داده شده و نتایج برای شرایط مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است. همچنین، برای ثابت نگهداشتن فشار پاشش، طول دوره پاشش با توجه به جرم هپتان نرمال تزریقشده، تغییر داده شده است. با توجه به شکل ۵ مشاهده می شود که کاهش کسر جرمی متان از ۸۵ تا ۶۵ درصد، منجربه بالارفتن عدد ستان و افزایش واکنش پذیری مخلوط شده، که منجربه پیشرسی احتراق و افزایش دمای ترکیب می شود. در واقع به هر میزان که تاخیر در اشتعال کمتر شود، بیشینه دمای درون سیلندر افزایش می یابد.

Figure 5- In-Cylinder temperature variations at different methane energy ratios شکل ۵- تغییرات دما داخل سیلندر در کسر انرژیهای مختلف متان

با توجه به شکل ۶، با افزایش کسر جرمی متان و افزایش عدد اکتان مخلوط، تاخیر در اشتعال بیشتر شده و احتراق در زاویه لنگ دیرتری شکل میگیرد، که این عامل خود بهعنوان علتی برای کاهش نرخ گرمای آزادشده است. با توجه به نمودار نرخ گرمای آزادشده احتراق، مشاهده میشود که آزادسازی گرما در دو مرحله انجام میشود. مرحله اول ناشی از احتراق هپتان نرمال است که در مقایسه با آزادسازی گرمای اصلی سهم کمتری در تولید انرژی داشته و مرحله دوم نیز ناشی از احتراق متان است.

Figure 6- In-Cylinder HRR variations at various methane energy ratios شکل ۶- تغییرات نرخ آزادسازی انرژی در کسر انرژیهای مختلف متان

با افزایش سهم هپتان نرمال در مخلوط سوخت، واکنش پذیری ترکیب افزایش می یابد. در واقع مقاومت مخلوط در مقابل خوداشتعالی کاهش یافته و احتراق سریعتر شکل می گیرد. در نتیجه، همان طور که در شکل ۷ دیده می شود، تاخیر در اشتعال و بهتبع آن CA50 (زاویه لنگ مربوط به آزادشدن ۵۰٪ انرژی کل) نیز با افزایش جرم متان افزایش می یابد. به عبارت دیگر، با افزایش کسر انرژی متان، زمان بیشتری برای تکمیل احتراق نیاز است و طول بازه احتراق، با افزایش سهم انرژی متان، افزایش می یابد.

Figure 7- CA50, Ignition Delay and Combustion Duration at different methane energy ratios شكل ۲- CA50، تاخير در اشتعال و طول دوره احتراق بر حسب كسر انرژی متان

در شکل ۸، تاثیر جرم متان و هپتان نرمال بر منحنی فشار مشاهده می شود. با توجه به آنچه که در قبل گفته شد، با افزایش سهم هپتان نرمال، احتراق زودتر و در انتهای مرحله تراکم شکل گرفته که افزایش فشار و بیشینه فشار احتراق را بههمراه دارد و بیانگر سهم مهم هپتان نرمال در بهبود بیشینه فشار درون سیلندر است.

شکل ۸– تغییرات فشار داخل سیلندر در کسر انرژیهای مختلف متان

با توجه به فرض اصلی مسئله، یعنی ثابتماندن نسبت همارزی کل، با افزایش کسر انرژی متان تا ۸۰ درصد، توان موتور افزایش مییابد. اما، در کسرهای انرژی بالاتر، بهعلت افزایش جرم متان و کاهش هپتان نرمال، سوخت با واکنش پذیری بالا نمی تواند انرژی کافی برای احتراق متان را تامین کند و بازده احتراق افت کرده و فشار موثر متوسط از سیر صعودی خود خارج شده و کاهشمییابد. در نتیجه، کار و یا توان خروجی، زمانی که ۸۰ درصد انرژی از طریق متان تامینشود، در حالت بهینه قرار می گیرد. همچنین، مصرف ویژه سوخت با کاهش سهم هپتان نرمال کاهش مییابد. این نتایج در شکلهای ۹ و ۱۰ نشان داده شده است.

شدت صوت بهعنوان معیاری برای کوبش، با افزایش کسر جرمی متان، بهدلیل کاهش بیشینه دما و فشار داخل سیلندر، کاهش مییابد. با توجه به شکل ۱۰، در کسر انرژیهای بیشتر از ۷۵ درصد، شدت صوت در محدوده مجاز قرار گرفته و فشار موثر متوسط هم سیر صعودی پیدا میکند.

Figure 9- ISFC and CA50 at different methane energy ratios شکل ۹- تغییرات مصرف ویژه سوخت و زمانبندی احتراق بر حسب کسر انرژی متان

شکل ۱۰- فشار موثر متوسط اندیکاتوری و شدت صوت برحسب کسر انرژی متان

تاثیر دمای اولیه

تاثیر دمای اولیه بر منحنی فشار، نرخ آزادسازی گرما و دما در شکلهای ۱۱ تا ۱۳ نشان داده شده است. منظور از دمای اولیه در مطالعه حاضر، دمای سیلندر در لحظه بستهشدن سوپاپ ورودی است. همچنین، شکل ۱۴ و ۱۵ تاثیر این پارامتر بر فشار موثر متوسط، شدت صوت و CA50 را نمایش میدهد. با افزایش دمای اولیه، نرخ واکنشهای احتراقی افزایش یافته که منجربه تولید اکسیدهای نیتروژن بیشتر، افزایش شدت صوت و همچنین پیشرسی زمان شروع احتراق میشود. از طرفی، افزایش دمای اولیه باعث کاهش بازده حجمی شده که عاملی در کاهش بازده موتور، فشار موثر متوسط اندیکاتوری و کار موثر است.

Figure 11- In-Cylinder temperature variations at different intake temperatures شکل ۱۱– تغییرات دمای داخل سیلندر در دماهای ورودی مختلف

(ref) ansatul table of the second sec

Figure 13- In-Cylinder HRR variations at different intake temperatures

شکل ۱۳– تغییرات نرخ گرمای آزادشده داخل سیلندر در دماهای

ورودى مختلف

Figure 14- IMEP and RI at different intake temperatures شکل ۱۴– فشار موثر متوسط و شدت صوت در دماهای ورودی مختلف

عطيه تقىزاده فيروزجائي، اميد جهانيان و سيد ايمان پورموسوى كاني

Figure 15- ISFC and GIE at different intake temperatures شکل ۱۵– مصرف ویژه سوخت و کار خالص اندیکاتوری در دماهای ورودی مختلف

آلايندگي

تولید آلایندگی اکسیدهای نیتروژن با افزایش دمای مخلوط هوا-سوخت داخل سیلندر تا حدود ۱۴۰۰ کلوین، آغاز می شود و با افزایش دما، تولید این آلاینده به صورت قابل ملاحظه ای افزایش می یابد. واکنش های تولید اکسید نیتروژن عبارت اند از: $N_2 + O_2 \rightarrow NO + N$ (1) $N + O_2 \rightarrow NO + O$ (1) $N + OH \rightarrow NO + H$ (1) $N + OH \rightarrow NO + H$ (1) (1) (1) (1) $\frac{\partial C_{NO}}{dt} = \frac{A}{\sqrt{T}} C_{N_2} \sqrt{C_{O_2}} e^{\left(-\frac{E_a}{RT}\right)}$

با افزایش کسر انرژی متان، بهدلیل کاهش دمای سیلندر، آلایندگی اکسیدهای نیتروژن، که وابستگی شدیدی به دما دارد، بهطور قابل ملاحظهای کاهش مییابد. در این شرایط، اکسیداسیون مونوکسیدکربن بهطور کامل صورت نپذیرفته و مقدار این آلایندگی افزایش مییابد (شکل ۱۶).

Figure 16- Effect of methane energy ratio on NO_x and CO mass fraction شکل ۱۶- تاثیر کسر انرژی متان بر کسر جرمی اکسیدهای نیتروژن و کربنمونوکسید

شکل ۱۷ تاثیر دمای ورودی بر میزان تولید اکسیدهای نیتروژن را نشان میدهد. با افزایش دمای ورودی از ۳۵۰ به ۳۸۰ کلوین، آلاینده اکسیدهای نیتروژن و دوده افزایش مییابد. شایان ذکر است که اگرچه دمای ورودی میتواند پارامتر مهمی برای کنترل فاز احتراق موتورهای اشتعال تراکمی با واکنشپذیری کنترلشده باشد، اما افزایش آن باعث افزایش آلایندگی میشود.

شکل ۱۷- تاثیر دمای اولیه بر کسر جرمی اکسیدهای نیتروژن

تولید و مصرف گونههای میانی

با استفاده از شبیهسازی عددی انجامشده میتوان به مطالعه گونههای مهم تولید و مصرفشده در فرایند احتراق پرداخت. شرایط کارکردی مورد بررسی در این بخش مطابق شرایط مدل صحهگذاری شده است. همپنین، کسرهای جرمی گونههای موثر مورد بررسی قرار گرفته است.

فرمالدهيد

با توجه به شکل ۱۸ مشاهده می شود که مصرف هپتان نرمال زودتر از متان آغاز شده است و همزمان با مصرف هپتان نرمال در درون موتور تولید گونه فرمالدهید (CH₂O)، که نشاندهنده احتراق دماپایین است، آغاز می شود. بنابراین، تولید فرمالدهید نشانهای از شروع احتراق سرد و مصرف هپتان نرمال است. همچنین، شکل ۱۸ نشان می دهد که آغاز آزادسازی گرمای دماپایین با تولید فرمالدهید همزمان است. بنابراین، در بررسی های عددی، لحظه تولید فرمالدهید پارامتر مهم و تاثیر گذاری است.

Figure 18- Important Used and By-product species during LTC شکل ۱۸– گونههای مهم تولیدشده و مصرفی در حین احتراق دماپایین

راديكال هيدروكسيل

همانطور که در شکل ۱۹ دیده میشود، بعد از تولید گونه فرمالدهید، رادیکال هیدروکسیل (OH) تولید میشود و دما بهطور قابل توجهی افزایش مییابد. همچنین، بهمحض تولید این گونه، فرمالدهید شروع به مصرفشدن میکند و همزمان با بیشینهشدن تولید رادیکال هیدروکسیل، مصرف متان و در واقع احتراق اصلی آغاز میشود.

Figure 19- CH₂O,H₂O₂ and OH mass fractions شکل ۱۹– تولید و مصرف گونههای فرمالدهید، دیهیدروژندیاکسید و رادیکالهیدروکسیل

كربن مونوكسيد

همزمان با مصرف هپتان نرمال و تولید فرمالدهید، کربنمونوکسید نیز تولید میشود و زمانی که سطح انرژی و دمای سیلندر به اندازه کافی افزایش یابد، کربنمونوکسیدهای تولیدشده شروع به اکسیداسیون میکند.

كربندىاكسيد

توليد كربن دى كسيد همزمان با مصرف متان و بالارفتن دما آغاز شده و نشان دهنده احتراق كامل است.

اکسیدهای نیتروژن

با توجه به شکل ۲۰، تولید اکسیدهای نیتروژن نیز همزمان با مصرف متان و افزایش دما افزایش یافته و سیر صعودی تا شروع کاهش دمای درون سیلندر ادامه مییابد و پس از آن مقدار ثابتی را به خود می گیرد.

Figure 20- NO_x , CO₂ mass fractions and in-cylinder temperature شکل ۲۰ – نمودار دما داخل سیلندر، کسرجرمی اکسیدهای نیتروژن و کربندی اکسید

شکل ۲۱ نقش گونههای متان و هپتان نرمال را در آزادسازی گرمای درون سیلندر نشان میدهد. در مجموع، با توجه به شکل ۲۲، شروع تولید رادیکال فرمالدهید نشان از شروع احتراق سرد و مصرف هپتان نرمال بوده و تولید رادیکال هیدروکسیل نیز همزمان با آزادسازی انرژی حاصل متان است. آزادسازی ترتیبی انرژی که ابتدا با هپتان نرمال شروع شده و با سوختن متان ادامه مییابد، تاثیرات مثبتی بهدنبال دارد. اولاً اینکه با آزادسازی ترتیبی، انرژی آزادشده و بهدنبال آن دمای درون سیلندر بهصورت ناگهانی افزایش نمییابد و در نتیجه تلفات حرارتی کاهش یافته و ثانیاً، بهدلیل پایینبودن دمای محلی، اکسیدهای نیتروژن کمتری تولید میشود.

Figure 21- Effects of CH₄ and N-heptane on in-cylinder heat release rate شکل ۲۱– نقش گونههای متان و هپتان نرمال در آزادسازی گرما داخل سیلندر

Figure 22- Important Used and By-product species in high temperature heat release شکل ۲۲- گونههای مهم تولیدشده و مصرفی در حین آزادسازی حرارت دمابالا

نتیجهگیری کلی

نتایج حاصل از پژوهش حاضر را میتوان بهصورت زیر طبقهبندی کرد: با افزایش کسر انرژی متان در صورت فراهم بودن شرایط احتراق متان

- بازده اندیکاتوری موتور افزایش مییابد.
- مصرف ویژه سوخت و آلایندگی اکسیدهای نیتروژن، علی رغم افزایش آلایندگی هیدرو کربن های نسوخته و مونو کسید کربن،
 کاهش می یابد.

- بەدلىل پايين تربودن سطح بيشينە دما و فشار، شدت صوت توليدى بەعنوان معيارى از كوبش كاهش مى يابد
- با افزایش کسر انرژی متان تا ۸۰ درصد، توان موتور افزایش مییابد. اما، در کسرهای بالاتر بهعلت افزایش جرم متان و کاهش هپتان نرمال، سوخت با واکنش پذیری بالا نمی تواند انرژی کافی برای احتراق متان که عدد اکتان بالایی دارد را تامین کند و بازده احتراق افت کرده و فشار موثر متوسط از سیر صعودی خود خارج شده و کاهش مییابد.
 - تمامی پارامترها، زمانی که ۸۰ درصد انرژی از طریق متان تامین شود، در بهترین حالت خود قرار می گیرند.
 افزایش دمای اولیه مخلوط هوا و متان ورودی
- نرخ واکنشها را افزایش میدهد که خود منجربه افزایش تولید اکسیدهای نیتروژن و افزایش ۱۰ درصدی شدت صوت می شود.
- منجربه پیشانداختن ۵ درجهای فاز احتراقی می شود، اما از طرفی، به علت کاهش بازده حجمی ناشی از افزایش دما، بازده موثر موتور به میزان ۱۱ درصد کاهش می یابد.

منابع

- 1. S. Kimura, O. Aoki, Y. Kitahara and E. Aiyoshizawa, "Ultra-clean combustion technology combining a low-temperature and premixed combustion concept for meeting future emission standards," *SAE Technical Paper*, 2001-01-0200.
- 2. I. A. Resitoglu, K. Altinisik and A. Keskin, "The pollutant emissions from diesel-engine vehicles and exhaust aftertreatment systems," *Clean Technology Environment Policy*, 17, 2015, pp. 15–27.
- 3. G. K. Lilik and A. L. Boehman, "Advanced diesel combustion of a high cetane number fuel with low hydrocarbon and carbon monoxide emissions," *Energy & Fuels*, 25, No. 4, 2011, pp. 1444–1456.
- K. Akihama, Y. Takatori, K. Inagaki and S. Sasaki, "Mechanism of the smokeless rich diesel combustion by reducing temperature," SAE Technical Paper 2001-01-0655, 2001.
- D. Nieman, A. Dempsey and R. D. Reitz, "Heavy-duty RCCI operation using natural gas and diesel," SAE International Journal of Engines, 5, 2012, pp. 270-285.
- 6. R. D. Reitz and G. Duraisamy, "Review of high efficiency and clean reactivity controlled compression ignition (RCCI) combustion in internal combustion engines," *Progress Energy Combustion Science*, 46, 2015, pp. 12–71.
- 7. A. Yousefi, M. Birouk, B. Lawler and A. Gharehghani, "Performance and emissions of a dual-fuel pilot diesel ignition engine operating on various premixed fuels," *Energy Conversion Management*, 106, 2015, pp. 322-336.
- 8. X. Lu, D. Han and Z. Huang, "Fuel design and management for the control of advanced compression-ignition combustion modes," *Progress Energy Combustion Science*, 37, 2011, pp. 741-83.
- S. L. Kokjohn and R. D. Reitz, "Reactivity controlled compression ignition and conventional diesel combustion: a comparison of methods to meet light-duty NOx and fuel economy targets," *International Journal of Engine Research*, 14, pp. 452-68, 2013.
- J. U. Eichmeier, R. D. Reitz and C. Rutland, "A zero-dimensional phenomenological model for RCCI combustion using reaction kinetics," SAE International Journal of Engine, 7, 2014, pp. 106-19.
- 11. A. H. Kakaee and A. Paykani, "Research and development of natural-gas fueled engines in Iran," *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 26, 2013, pp. 805-821.
- S. L. Kokjohn, R. M. Hanson, D. A. Splitter and R. D. Reitz, "Fuel reactivity controlled compression ignition (RCCI): a pathway to controlled high-efficiency clean combustion," *International Journal of Engine Research*, 12, 2011, pp. 209– 26.
- 13. S. J. Curran, R. M. Hanson and R. M. Wagner, "Reactivity controlled compression ignition combustion on a multicylinder light-duty diesel engine," *International Journal of Engine Research*, 13, 2012, pp. 216–25.
- R. Walker, M. L. Wissink, D. A. DelVescovo and R. D. Reitz, "Natural gas for high load dual-fuel reactivity controlled compression ignition in heavy-duty engines," *Journal of Energy Resource Technology*, 137, 042202, 2015.
- 15. D. E. Nieman, A. B. Dempsey and R. D. Reitz, "Heavy-duty RCCI operation using natural gas and diesel," SAE International Journal of Engine, 5, 2012, 270–85.
- 16. J. Li, W. M. Yang, H. An, D. Zhao, "Effect of Fuel ration and injection timming o gasoline/biodiesel Fueled RCCI engine: A modelling study," *Applied Energy*, 155, 2015, pp. 59-67.
- 17. A. paykani, Numerical Study of the Effect of Natural Gas on Combustion and Emission Characteristics of Reactivity Controlled Compression Ignition, PhD Thesis, Department of Mechanical Engineering, Iran University of Science and Technology, Tehran, 2016.
- A. Yousefzadeh and O. Jahanian, "3D Simulation Considering Detailed Chemical Kinetics for a Homogenous Charge Compression Ignition Engine Fueled with Methane and Dimethyl Ether," *Fuel and Combustion Scientific Research Journal*, 8, Issue 1 - Serial Number 15, 2015, pp. 77-91.
- 19. AVL FIRE User Manual CFD-Solver.

- 20. J. A. ENG, "Characterization of pressure waves in HCCI combustion," SAE Technical Paper, 2002-01-2859, 2002.
- 21. A. Rahimi, E. Fatehifar and R. khoshbakhti Saray, "Development of an Optimized Chemical Kinetic Mechanism for Homogeneous Charge Compression Ignition Combustion of a Fuel Blend of N-heptane and Natural gas using a Genetic Algorithm," *journal of Automobile Engineering*, 224, No. 9, pp. 1141–1159.
- 22. A. Yousefi, M. Birouk and H. Guo, "An experimental and numerical study of the effect of diesel injection timing on natural gas/diesel dual-fuel combustion at low load," *Fuel*, 203, 2017, pp. 642–657.

English Abstract

Simulation study on the effects of Methane-Normal Heptane blend fraction on the performance of a Reactivity Controlled Compression Ignition (RCCI) engine

Atie Taqizadeh¹, Omid Jahanian^{2*} and Seyyed Iman Pourmousavi Kani³

Mechanical Engineering Department, Babol Noshirvani University of Technology, Babol, Iran, atie.taqizadeh@gmail.com
 Mechanical Engineering Department, Babol Noshirvani University of Technology, Babol, Iran, Jahanian@nit.ac.ir
 Mechanical Engineering Department, Birjand University, Birjand,Iran, iman.pourmousavi@birjand.ac.ir
 *Corresponding author

(Received: 2019.5.28, Received in revised form: 2019.07.15, Accepted: 2019.08.10)

In this paper, the effects of intake temperature and methane energy ratio on emission and combustion phasing in reactivity controlled compression ignition (RCCI) engine have been numerically investigated. In this way, AVL-FIRE CFD code employing a detailed chemical kinetics mechanism is used for 3D simulation of combustion process and emissions prediction. Natural gas (NG) with higher octane number (ON) is mixed with air through intake port, while normal heptane with lower ON is directly injected into the combustion chamber during compression stroke. For validation, the results of RCCI engine have been compared to experimental data. For this purpose the effects of the premixed ratio (PR) of NG, normal heptane fraction, and intake temperature on several parameters such as in-cylinder temperature and pressure, rate of heat release, RI, ISFC, soot, and NOx are investigated. The results indicate that these parameters have significant effects on the heavy-duty RCCI engine performance and emissions. By increasing intake temperature the maximum of in-cylinder pressure, rate of heat release, and NOx emission increase significantly while soot emission decreases, also ringing intensity increases up to 10 %. On the other hand, increasing intake temperature reduces volumetric efficiency, as a result IMEP is reduced by 11%. Also by increasing methane energy ratio from 65% up to 85% in the constant intake temperature and pressure, the mixture ON will be risen, which would lead to an increases in ignition delay up to 5 crank angle. Consequently, IMEP as an important factor will be enhanced and also NO_x emission decreases because of lower combustion temperature. Consideration of intake temperature and methane energy ratio show that these parameters can play an important role on controlling combustion phasing.

Keywords: Reactivity Controlled Compression Ignition Engine, Intake Temperature, Methane Energy Ratio, Combustion Phasing